

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.III.20.404/2020/5. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperesek: Felperes1

(Cím2) I. rendű

Felperes2

(Cím2) II. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Hegedüs D. Andrea pártfogó ügyvéd

(Cím8)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

képviselő1 kamarai jogtanácsos

(Cím1)

Az alperesi beavatkozók:

Alperesi beavatkozó1

(Cím4) I. rendű

Alperesi beavatkozó2

(Cím9) II. rendű

Az alperesi beavatkozók képviselői:

Dr. Valentinyi Andrea ügyvéd

(Cím6) I. rendűért

képviselő2 kamarai jogtanácsos

(Cím9) II. rendűért

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.803/2019/6-II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 27.P.25.500/2016/150.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint, az I. rendű alperesi beavatkozónak 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felpereseket képviselő pártfogó ügyvéd díja teljes egészében a felperesek terhére esik. A le nem rótt 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperesek gyermekét 2014. február 18-án az alperes által üzemeltetett vasút pályaszakaszán közlekedő vonat halálra gázolta.

[2] A Rendőrkapitányság a rendkívüli haláleset körülményeinek kivizsgálása érdekében eljárást indított, amely azonban – idegenkezűség és bűncselekmény gyanúja hiányában – befejeződött. A II. rendű felperes fellebbezése, valamint a helybenhagyó határozat bírósági felülvizsgálata iránt kezdeményezett per sem vezetett eredményre, a bíróság a keresetet elutasította.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperesek keresetükben az alperest 50.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és járulékai megfizetésére kérték kötelezni.

[4] Állításuk szerint gyermeküket a Jeszenszky János gyorsvonat elsodorta, amit a mozdonyvezetőnek észlelnie kellett volna, és intézkedni a balesettel érintett pályaszakasz lezárásáról, mert ebben az esetben elkerülhető lett volna, hogy gyermeküket a szemből érkező vonat elüsse.

[5] Az alperes és a beavatkozók ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték vitatva annak jogalapját és összecszerúságát is.

Az első- és másodfokú ítélet

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[7] Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a vasúti személyszállítás veszélyes üzemi tevékenységnek minősül. Vizsgálta az alperes felelősség alóli mentesülését annak bizonyításával, hogy a kárt olyan elháríthatatlan külső ok idézte-e elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esett.

[8] Álláspontja szerint a felperesek gyermeke a nyílt vasúti pályán gyalogolt éjszakai sötétségben, azonban a lefolytatott bizonyítási eljárás ellenére sem volt utólag megállapítható, hogy konkrétan milyen esemény előzte meg a halálához vezető gázolást.

[9] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint az alperes mentesül az azon kárért való felelősség alól, amelyek azzal ok-okozati összefüggésben keletkeztek, hogy a felperesek gyermeke a nyílt vasúti pályaszakaszra bejutott és ott gyalog közlekedett.

[10] Utalt arra is, hogy a felperesek azon állítását, amely szerint a gyermeküket először elsodorta egy vonat, amelynek következtében kisebb sérüléseket szenvedett, dezorientálttá vált és ennek következtében került a párhuzamosan futó vasúti sínpályára, nem lehet teljes bizonyossággal kizárni, azonban az elsodrás megtörténtét a bizonyítékok nem támasztották

alá. Megjegyezte, hogy a feltételezett elsodrás okozó gyorsvonal mozdonyán semmilyen nyom nem maradt, a mozdonyvezető semmi rendkívülit nem észlelt közlekedése során, amelyet a vonatszerelvény jegyvizsgálója is megerősített.

[11] Az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény alapján azt is megállapította, hogy amennyiben valóban bekövetkezett volna az elsodrás, és azt a mozdonyvezető észlelte volna, abban az esetben sem lett volna elkerülhető a gázolás és a felperesek gyermekének a halála.

[12] Álláspontja szerint annak sem lett volna jelentősége, ha a felperesek gyermeke a közvetlenül mellette elhaladó gyorsvonal keltette „intenzív levegőáramlás” következtében sérült volna meg, ugyanis mivel gyalogosan közlekedett a nyílt vasúti pályán, amely az alperes működési körén kívül eső elháríthatatlan oknak minősül, ezért az alperes a bekövetkezett károkért felelősséggel nem tartozik.

[13] Utalt arra is, hogy minden további bizonyítás felvétele akkor lett volna indokolt, ha az elsodrás ténye és ezzel okozati összefüggésben az alperes felelősége megállapítást nyert volna.

[14] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, egyetértve az elsőfokú bíróság által kifejtett indokokkal.

[15] Hivatkozott arra, hogy a közigazgatási eljárásban lefolytatott orvosszakértői bizonyítás az elhunyt sérüléseinek elsodrással való összefüggésére vonatkozó megállapítást nem tartalmazott, a perben kirendelt közlekedési szakértő is csupán a felperesek gyermekének az elhaladó vonat által keltett levegőáramlás miatt bekövetkezett esését tartotta lehetségesnek, az elsodrás valószínűségét kizárta.

[16] Kiemelte, hogy a gázolást előidéző vonat egyébként is az elsodrás esetleges észlelése esetén a forgalom megállításához szükséges minimálisan szükséges időnél hamarabb ért a baleset helyszínére, így önmagában a sérülések bekövetkezésére vonatkozó további orvosszakértői bizonyítás sem vezethetett volna az alperes felelőségének a megállapítására, ezért álláspontja szerint a bizonyítási eljárás kiegészítésére nem volt szükség.

[17] Határozata indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor elsősorban a mentesülésnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 345. § (1) bekezdése szerint meghatározott előfeltételeit vizsgálta. Érvelése szerint a károsult magatartása akkor lehet a fokozott veszéllyel járó tevékenység folytatójának mentesüléséhez vezető elháríthatatlan külső ok, ha olyan hirtelen kerül a szabályosan haladó közlekedési eszköz, a perbeli esetben a vonat elé, hogy a balesetet a rövid távolság miatt fékezéssel, vagy más módon objektíve lehetetlen elkerülni.

[18] Utalt arra, hogy a közlekedési szakértő szerint a felperesek gyermekének sínen történő tartózkodása a mozdonyvezető részére 20-30 méter távolságból válhatott észlelhetővé a helyszín adottságait és a láthatósági viszonyokat figyelembe véve, amelyhez képest a vonat fékútja 700 méter volt, így a baleset bekövetkezése gyorsfékezéssel sem lett volna elkerülhető.

[19] Érvelése szerint fentiek alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek gyermekének magatartása ellen – annak váratlansága folytán – objektíve lehetetlen volt védekezni.

[20] Megjegyezte, hogy a felperesek gyermekénél a sérülésének és a sínekre kerülésének okai csak a károsult közrehatása körében bírtak volna jelentőséggel, mentesülési ok fennállása folytán azonban ezek vizsgálatára nem volt szükség.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[21] A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet – tartalmilag – annak hatályon kívül helyezése, és elsődlegesen az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása, másodlagosan a keresetüknek megfelelő határozat meghozatala iránt.

[22] Hivatkoztak a régi Ptk. 345. § (1) bekezdésének megsértésére, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 3. § (3) bekezdésének, továbbá a 206. § (1) bekezdésének a megsértésére.

[23] Érvelésük szerint az eljáró bíróságok a gyermekük magatartásának értékelése során nem helyesen jártak el, amely miatt az alperes mentesülését helytelenül állapították meg. Kérték a bizonyítási eljárás kiegészítését.

[24] Állításuk szerint tisztázniuk kellett volna az eljáró bíróságoknak, hogy a gyermekük milyen okból került a vonatsínekre. Hivatkoztak arra, hogy a halálos balesetet a két vonat együttesen okozta, amely alapján a kereset megalapozott.

[25] Előadták, hogy a bizonyítási kötelezettségre vonatkozó kioktatás alapján nem volt lehetőségük a tényállás tisztázására, így a mentesülés körében logikailag helytelen következtetésre jutottak az eljáró bíróságok.

[26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[27] Az I. rendű alperesi beavatkozó – tartalmilag – szintén a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[28] A II. rendű alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[29] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[30] A régi Pp. 270. § (2) bekezdésének és a régi Pp. 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.

[31] Megsértett jogszabályként a felperesek a régi Ptk. 345. § (1) bekezdést, valamint a régi Pp. 3. § (3) bekezdését, továbbá a 206. § (1) bekezdését jelölték meg.

[32] A régi Ptk. 345. §-a alapján, aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni. Az ügyben eljáró bíróságok az anyagi jogot tökéletesen alkalmazva, helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes felelőssége bár vétkességtől független, azonban nem korlátlan, mentesülhet a felelősség alól annak bizonyításával, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik.

[33] Azt, hogy a vonatsíneken gyalogoló személy a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül eső ok, a felperesek sem vitatták felülvizsgálati kérelmükben.

[34] Az elháríthatatlanság vizsgálata körében a másodfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy az alperes mentesüléséhez nem elegendő a vétlenség bizonyítása, az, hogy a tevékenységére irányadó szakmai szabályokat, előírásokat betartotta, hanem azt is igazolnia

kellett, hogy azon túlmenően, azt meghaladó óvatossággal, előrelátással sem lehetett elhárítani a következményeket. Erre tekintettel a veszélyes üzem működtetőjének az üzemeltetés során gazdaságossági szempontok figyelembevételével a technika adott fejlettségi szintjén rendelkezésre álló, valamennyi lehetséges és célszerű intézkedést meg kell tennie a kár elkerülése érdekében. Fentiek alapulvételével a közlekedési szakértő véleménye alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperesek gyermekének magatartása ellen az alperes nem tudott védekezni, a perbeli balesetet gyorsfékezéssel sem lehetett volna elkerülni. Egyetértett a Kúria a jogerős ítéletben foglaltakkal abban, hogy az alperes kártérítési felelőssége nem volt megállapítható, mert a perbeli balesetet az alperes veszélyes üzemi tevékenységén kívüli, elháríthatatlan ok okozta. Mindezek alapján a felperesek hivatkozásával ellentétben a régi Ptk. 345. § (1) bekezdésének a sérelme nem áll fenn.

[35] A Kúria a felperesek régi Pp. 206. § (1) bekezdésére történt hivatkozásával kapcsolatban kiemeli, hogy abban az esetben van lehetőség a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, s ennek eredményeképpen a tényállás megváltoztatására, ha a jogerős határozat iratellenes, nyilvánvalóan okszerűtlen, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (EBH 2006.1526.). A felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna, az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH 2013.119.).

[36] A perbeli esetben az elsőfokú bíróság rendkívül széleskörű bizonyítást folytatott le, az ügy kapcsán keletkezett valamennyi egyéb iratot is beszerezte, a felperesek gyermekének halálához vezető eseménysor pontos felderítése azonban ennek ellenére nem volt lehetséges. Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen mérlegelték, az alperes mentesülésének kérdését a baleset egyedi körülményeinek a figyelembevételével bírálták el, részükről okszerűtlen bizonyítékértékelés nem állapítható meg, ezért azok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nem volt lehetőség.

[37] A felperesek hivatkozásával ellentétben nem sérült a régi Pp. 3. § (3) bekezdése sem. E törvényhely a tárgyalási elvet, a bizonyítási teher általános szabályát és a bíróság bizonyítással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségét rögzíti. A polgári perrendtartás tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályainak alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2009. (VI. 24.) PK vélemény 3. pontja értelmében a tájékoztatást a bíróságnak a fél részére az eljárás olyan szakaszában kell megadnia, amikor a bizonyítandó tények már ismertek és megállapítható, hogy a fél nincs kellőképpen tisztában bizonyítási kötelezettsége tartalmával. Az elsőfokú bíróság részéről a kioktatás fentieknek megfelelően történt (25. számú jegyzőkönyv), az alperes feladata volt annak bizonyítása, hogy a kárt olyan elháríthatatlan külső ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik. Az alperes a bizonyítási kötelezettségének eleget tett, igazolta, hogy a felperesek gyermeke olyan hirtelen került az általa üzemeltetett szabályosan közlekedő vonatszerelvény elé, amikor már a baleset elhárítása nem volt lehetséges.

[38] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az mindenben megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett jogszabályoknak.

Záró rész

[39] A Kúria a pervesztes felpereseket a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati ellenkérelmet előterjesztő alperes és I. rendű alperesi beavatkozó javára a jogi képviselőjükkel összefüggésben felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan, a (6) bekezdés alkalmazásával számított felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

[40] A II. rendű alperesi beavatkozónak a felülvizsgálati eljárásban ismert költsége nem merült fel, így arról a Kúriának nem kellett rendelkeznie.

[41] A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának megállapításáról és kiutalásáról a 2003. évi LXXX. törvény 62. §-a szerint a jogi segítségnyújtó szolgálat határoz az elsőfokú bíróság értesítését követően. Annak viseléséről a Kúria a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó régi Pp. 87. § (2) bekezdése alapján – a régi Pp. 78. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – rendelkezett.

[42] A felperesek költségmentessége folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdés szerint számított felülvizsgálati eljárási illetéket a felperesek pervesztességére tekintettel, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

[43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[44] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. február 10.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző

HM